

องค์ประกอบที่ 4
การให้โภชนบำบัดทางการแพทย์
สำหรับผู้เป็นเบาหวาน

มาตรฐานการดูแลผู้ป่วย

4.2 การดูแลรวมถึงความช่วยเหลือในการดูแลตนเอง การบำบัดอาการปวดและอาการอื่น ๆ การใช้ยา **อาหาร/โภชนาการ** การฟื้นฟูสภาพ/บำบัด/ออกกำลังกาย การป้องกันความเสี่ยงอื่น ๆ การระงับความรู้สึกและการทำหัตถการ (ถ้ามี)

แนวทางการพัฒนาคลินิกเบาหวาน (Guidance for DM Clinic Quality Development)

มีแนวทางการจัดให้มีการให้โภชนบำบัดทางการแพทย์ที่เหมาะสมกับผู้ป่วยตามมาตรฐานวิชาชีพ

- **ผู้ป่วยได้รับการประเมินภาวะโภชนาการ พร้อมมีการบันทึกอย่างเหมาะสม**
- **ผู้ป่วย/ญาติที่ดูแลผู้ป่วยได้รับคำแนะนำในการดูแลด้านอาหารและโภชนาการเพื่อช่วยในการควบคุม/รักษาโรคเบาหวาน**

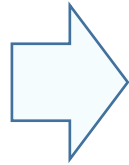
ตัวชี้วัด	คำอธิบาย	ระดับที่ 1 (คลินิกเบาหวาน)	ระดับที่ 2 (คลินิกเบาหวานครบวงจร)	ระดับที่ 3 (ศูนย์เบาหวาน)
องค์ประกอบที่ 4 การให้โภชนบำบัดทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยเบาหวาน				
1. กระบวนการให้ความรู้/ คำปรึกษาทางโภชนาการ	1.1 มีบุคลากรทางสุขภาพ ดำเนินการประเมินและวินิจฉัยภาวะ โภชนาการ	มี	มี	มี
	1.2 การประเมินและวินิจฉัยภาวะ โภชนาการ	มี	มี	มี
	1.3 การให้ความรู้/คำปรึกษาทาง โภชนาการและการติดตาม ประเมินผล	มี	มี	มี
สื่อการสอนอาหารและ โภชนาการ ในผู้ป่วย เบาหวาน		มี	มี	มี
นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการทาง โภชน บำบัดทางการแพทย์ใน ผู้ป่วยเบาหวาน	-		(มี)	มี

คลินิกเบาหวาน ระดับที่ 1

การประเมินและวินิจฉัยภาวะโภชนาการ

น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบเอว ดัชนีมวลกาย

ผู้ป่วยเบาหวาน
กลุ่มเสี่ยง

การประเมินพฤติกรรมการกิน
การซักประวัติการบริโภคอาหาร

อาหารที่รับประทานเป็นประจำ

Usual intake, food frequency questionnaire

คลินิกเบาหวาน ระดับที่ 1

การให้ความรู้คำปรึกษาทางโภชนาการ สร้างแรงจูงใจ เกิดการตระหนักรู้

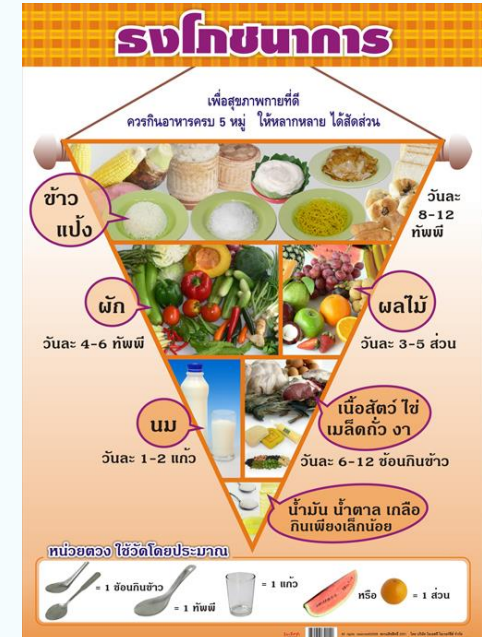
ผู้ป่วยเบาหวาน
กลุ่มเสี่ยง

การให้โภชนาการรายบุคคล รายกลุ่ม
การจัดบรรยายพิเศษ

กินอาหารครบ 3 มื้อ
หนักเช้า เบาเที่ยง เลี่ยงเย็น เว้นดึก
ลดปริมาณอาหารที่กินในแต่ละมื้อ
ลดอาหารทอด หวาน มัน เค็ม
กินผักมากขึ้น

บันทึก & ติดตาม

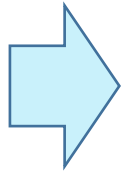
คลินิกเบาหวาน ระดับที่ 2

คลินิกเบาหวานครบวงจร

การประเมินและวินิจฉัยภาวะโภชนาการ

น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบเอว ดัชนีมวลกาย

การวัดองค์ประกอบของร่างกาย

ผู้ป่วยเบาหวาน
กลุ่มเสี่ยง

การสอบถามการบริโภคอาหารย้อนหลังใน 24 ชั่วโมง
การจดบันทึกการบริโภคอาหาร/ถ่ายรูปอาหาร 3 วัน

การประเมินคุณภาพและปริมาณอาหาร

คลินิกเบาหวาน ระดับที่ 2

คลินิกเบาหวานครบวงจร

การให้ความรู้คำปรึกษาทางโภชนาการ

คำนึงถึงความพร้อมของผู้ป่วยแต่ละราย

สร้างแรงจูงใจ เกิดการตระหนักรู้

ผู้ป่วยเบาหวาน
กลุ่มเสี่ยง

- การปรับเปลี่ยน/ลดอาหารตามหลักโภชนาการแลกเปลี่ยน
- การนับคาร์โบไฮเดรต

การให้โภชนาการรายบุคคล รายกลุ่ม
การจัดบรรยายพิเศษ

1 คาร์บ = ข้าวสวย 1 ทัพพี หรือ ข้าวเหนียว 1/2 ทัพพี หรือ ขนมปัง 1 แผ่น = กล้วย 40 กรัม หรือ แอปเปิ้ล (เฉลี่ย) = นม 240 มล. = บราวนี่ 2x2 นิ้ว หรือ คุกกี้ 4 ชิ้น หรือ น้ำตาลทราย 1 ช้อนโต๊ะ (15 กรัม)

บันทึก & ติดตาม

คลินิกเบาหวาน ระดับที่ 3

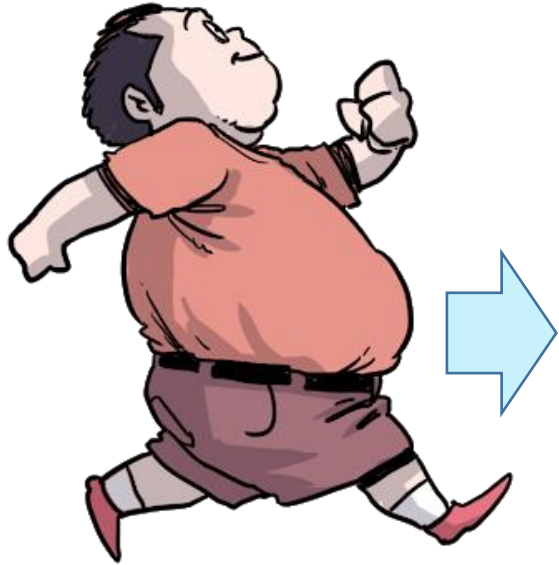
ศูนย์เบาหวาน

การประเมินและวินิจฉัยภาวะโภชนาการ

น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบเอว ดัชนีมวลกาย

การวัดองค์ประกอบของร่างกาย

การใช้เครื่องมือที่มีความซับซ้อน
หลากหลายในการประเมินภาวะ
โภชนาการที่อาจสัมพันธ์กับการทำงาน
ของระบบต่างๆ ในร่างกาย

ผู้ป่วยเบาหวาน
กลุ่มเสี่ยง

การสอบถามการบริโภคอาหารย้อนหลังใน 24 ชั่วโมง
การจดบันทึกการบริโภคอาหาร/ถ่ายรูปอาหาร 3-7 วัน
การบันทึกระดับน้ำตาลในเลือดก่อนและหลังอาหาร (แล้วแต่กรณี)

การประเมินคุณภาพและปริมาณอาหาร
รูปแบบการบริโภคอาหาร

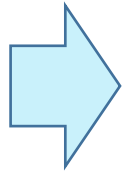
คลินิกเบาหวาน ระดับที่ 3

ศูนย์เบาหวาน

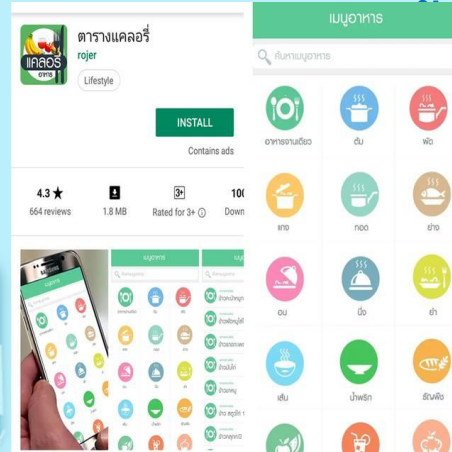
การให้ความรู้คำปรึกษาทางโภชนาการ

คำนึงถึงความพร้อมของผู้ป่วยแต่ละราย

สร้างแรงจูงใจ เกิดการตระหนักรู้

ผู้ป่วยเบาหวาน
กลุ่มเสี่ยง

- การปรับเปลี่ยน/ลดอาหารตามหลักการอาหารแลกเปลี่ยน
- การปรับชนิด/สัดส่วนอาหาร สอดคล้องกับยาที่รักษา
- รูปแบบการบริโภคอาหาร
- การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอาหารและโภชนาการ

การให้โภชนาการรายบุคคล รายกลุ่ม
การจัดบรรยายพิเศษ

บันทึก & ติดตาม

ขอบคุณค่ะ